

MARMOLEUM SPORT

LÄGGNINGSANVISNING

2020-11-19

Ersätter anvisning daterad: 2018-08-16

FÖRUTSÄTTNINGAR

Golvets utseende, prestanda och tålighet beror till stor del på undergolvet kvaliteten och på förutsättningarna vid läggningen. Underlaget ska vara rent och jämt lägst Klass B (enligt AMA Hus 18 tabell 43.DC) tillräckligt torrt, sprickfritt, hållfast och jämnt sugande. Vid läggning av ovanstående linoleumprodukter skall relativa fuktigheten, RF, i normal konstruktionsbetong inte överstiga 90%RF. Notera att detta gäller endast byggfukt. RF-mätning skall utföras enligt AMA Hus 18 YSC.121 och av särskilt utbildad personal. Eventuell kontaminering/spill av färg, olja och markeringar av tuschpennor mm som kan försämra vidhäftningsförmågan för limmet och orsaka missfärgningar skall tas bort.

Vid golvkonstruktioner med högt cementinnehåll (vbt < 0,38) eller vid vacuumbehandlad betong måste fukthalt och ytskiktets sugande förmåga särskilt beaktas. Betongytan kan med fördel förses med ett skikt av minst 10 mm aluminatbaserad avjämningsmassa eller annan pH-reducerande avjämningsmassa. Sådana avjämningsmassor minskar risken för alkaliangrepp på limfilmen, vilket ger ökad säkerhet för gott resultat.

Limma inte på tät betong

Observera att Golvbranschen, GBR, avråder från limning direkt på tät betong med vattenburna dispersionslimmer. Detta av vidhäftningsskäl. Limfukten kan inte tas upp av det täta underlaget vilket kan leda till att limmet inte torkar och att bindningen av limmet fördröjs. Dessutom kan limfukten bidra till att en högre nivå alkalisk fukt uppstår i betongens yta, vilket kan bryta ned limmet. Av detta skäl ska en lågalkalisk golvavjämningsmassa eller motsvarande skikt användas före nedlimning. Detta skikt på tät betong bör vara minst 10 mm för att kunna ta hand om limfukten då dispersionslim används. Kontrollera alltid spackel och limleverantörens anvisning. Forbo rekommenderar att installationerna följer Golvbranschens rekommendationer för att undvika risk för emissioner.

Underlag av skivmaterial förutsätts hålla max 9 % fuktkvot (40 % RF vid +20° C) så att inte rörelser, som senare kan orsaka skador, uppstår. Förändringar i materialet kan uppstå på grund av t ex onormal fuktpåverkan från underlaget, rörelser i underlaget, värme från t ex värmerör som ger en golvtemperatur över +27° C, etc.

Förberedelser/Acklimatisering

Lasta av Marmoleum®-rullarna från pallarna. OBS! Lagra rullarna stående.

OBS! Vid kyla skall linoleum hanteras varsamt då risken för sprickor och skador annars är stor.

Innan installationen påbörjas måste alla rullar kontrolleras så att det är rätt kulör, batchnummer, korrekt levererad kvantitet och att materialet är fritt från skador.

Inga reklamationer accepteras för felaktig färg, mönsterbild och andra uppenbara fel som borde noterats innan läggning.

Använd material från samma batch och installera i nummerföljd och kapföljd ur rullarna. Inom samma utrymme och batch får rullar ej installeras bredvid varandra om det är mer än 30 rullnummer mellan rullarna. För många rullnummer mellan installerat material kan resultera i synlig färgskillnad efter installation. Batchnumret är tydligt angivet på materialemballaget och måste kontrolleras innan läggningen startar.

Det är mycket viktigt att läggningssområdet håller jämn temperatur på minst 18 °C under 48 timmar före, under samt 48 timmar efter läggningen. Material och lim ska konditioneras i samma miljö under minst 24 timmar före läggning. Om golvbeläggningarna omedelbart före leverans har lagrats eller transporterats vid temperatur lägre än 10 °C, ska acklimatiseringstiden ökas till 48 timmar

Marmoleum ska inte vådvändas utan installeras i samma riktning.

Alla nyinstallerade golvbeläggningar ska skyddas från tung trafik i 72 timmar eller, om golvet ska utsättas för hög punktbelastning eller hjultrafik, i fem dagar.

Golvet får inte tvättas förrän tidigast 48 timmar efter installationen.

LIMREKOMMENDATIONER

Följ resp. limleverantörs anvisningar och rekommendationer vad gäller limval och limmängd för olika underlag. Lim och limningsmetoder rekommenderas enligt limlista från Sveriges limleverantörers förening och GBR, www.lim.se eller www.golvbranschen.se.

Öppentiden för limmet beror på relativ fuktighet i luften samt underlagets sugförmåga. Vidhäftningsprov för limmet bör alltid utföras för att undvika eventuella vidhäftningsproblem. Vidhäftningsprov bidrar till att säkerställa limegenskaper, väntetid och bearbetningstid på plats.

Avlägsna alltid överskjutande lim med en fuktig trasa innan det torkat.

LÄGGNING

Efter tillkapning och innan limning skall våderna baklängesrullas innan limning. Linoleum skall alltid hellimmas mot underlaget. Tillämpa våtlimning, det är viktigt att man får en övervätning av limmet till mattan.

Om limmet får torka för länge blir vidhäftningen dålig. Det är dessutom risk för att limränderna telegraferar till mattans yta.

Mattan skall gnidas eller vältas noga efter limning. Placera materialet i vått lim och vält sedan med en vält 50–70 kg. Vält i alla riktningar för att säkerställa god vidhäftning. Det är viktigt att inte stryka ut mer lim än att det hinner täckas under limmets öppentid. Fogar ska alltid ritsas med nedfällare efter att materialet placerats i limmet och vältats. Vid läggning av längre våder skall kortändar skäras in efter limning. Områden som inte kan vältas med stor vält, exempelvis vid dörrposter, sparklådor eller under radiatorer ska rollas med handroller eller pressas fast i limmet med linoleumhammare.

Vid ca var 15:e meter uppstår vid tillverkningen ett s.k. hängveck. Detta limmas ner genom dubbellimning. Stryk lim på

hängveckets baksida med otandad spackel, låt torka och limma därefter som vanligt.

Gnid fast mattan med lämpligt verktyg som inte skadar ytan, eller vid större ytor eftervälta fast mattan efter limningen.

För att undvika blåsbildning skall hängvecket belastas medan limmet torkar. Börja helst limningen med den del av våden där hängvecket finns.

OBS! Vid läggning av Marmoleum Sport på mjuka elastiska underlag rekommenderas att skära bort hängvecket för att undvika problem med eventuell blåsbildning.

FOGFÖRSLUTNING

När Marmoleum Sport läggs på punkt- eller kombi-elastiska, mjuka/sviktande underlag är det olämpligt att trådförsluta av funktionella skäl. Marmoleum Sport fungerar utmärkt även utan trådförslutning.

Kantskär våderna och använd en nedfällare inställd för tätfallning. Tätfallning skall ske så att det blir en springa på ca 0,1 mm. Eftertryck utefter skarvarna med en linoleumhammare. Var extra uppmärksam med att använda ett lim

avsett för linoleum, lägga ned våderna i blött lim, korsvält och eftertryck med en skarvhammare
Vi rekommenderar att ni tittar på vår instruktionsfilm <https://www.youtube.com/watch?v=vehbGLdmG7c>
(Forbo Net fit seams) när läggning sker utan trådförslutning.

Fogförslutning kan göras på vanligt sätt när Marmoleum Sport läggs på fasta underlag samt även yt-elastiska på skivmaterial. Vi rekommenderar då att lämna en springa på ca 0,5-1 mm mellan våderna. Före fogförslutning spåras

fogen till ett djup av minst 3/4 av mattans tjocklek. Använd spårskärare eller elektrisk fogfräs. Svetsningen skall göras

efter att limmet hunnit binda. Svetsning utförs med handsvets eller svetsautomat med 5 mm snabbsvetsmunstycke.

Rek. svetstemperatur ca 350 grader. Renskarning av tråden görs i två steg och efter att tråden kallnat, grovskarning

först med hjälp av fogsläde och därefter renskarning.

SKYDDSTÄCKNING

Enligt AMA Hus 18 kapitel MF skall skyddstäckningsmaterial vara fuktgenomsläppligt och får inte missfärga färdig beläggning.

OBS! Skyddstäckning får inte ske innan limmet hunnit binda.

LINJEMARKERING

Linjemarkeringar på Marmoleum Sport kan göras med Forbo Eurocol Marking 809 A - linjemarkeringsfärg för idrottshallar. Se separat anvisning.

SKÖTSEL & UNDERHÅLL

Marmoleum Sport levereras från fabrik utan ytbehandling. Ytbehandling väljs utifrån önskad slitagetålighet och övriga egenskaper.

Forbo har anpassade ytbehandlings-produkter för Marmoleum Sport:

- Forbo Eurocol 863 för högre slitage
- Forbo Eurocol 897 för mer måttligt slitage

Se separata anvisningar för installation, skötsel och underhåll av respektive produkt.

OBS! Nyttillverkad linoleum kan ibland uppvisa en lätt gultoning på ytan s.k. oxidationsgulning. Denna gultoning försvinner

efter en kort tids exponering i dagsljus och materialet återfår då sin originalfärg.

VID FEL ELLER SKADOR

Kontakta Forbo Flooring AB om golvmaterialet är skadat eller felaktigt.

Lägg inte in produkter med synliga fel. Endast materialkostnad ersätts om så sker. Uppge alltid bal och partinummer om varor ska returneras.

Lägg inte in produkter med synliga fel! Endast materialkostnad ersätts om så sker. Uppge alltid bal- och partinummer om varor skall returneras.

TRANSPORTSKADOR

Synliga transportsador skall noteras på fraktsedelns vid godsmottagandet. Skada som inte är synlig vid mottagandet

anmäls till transportföretaget eller Forbo Flooring snarast, dock senast inom sju (7) dagar.

Ovanstående anvisningar och rekommendationer är baserade på egna provningar och på lång erfarenhet. Vi kan dock

inte ta ansvar för arbetsresultat påverkade av lokala omständigheter eftersom dessa ligger utanför vår kontroll.

Kontakta oss vid frågor eller problem:

www.info.sweden@forbo.com 031-89 20 00